

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1931 kl. 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående befrielse för Sollefteå tingslags väghållningsdistrikt från vissa förpliktelser beträffande gamla järnvägsbron över Ångermanälven vid Forsmo m. m.*
(4:e avd.)

Uti en till riksdagen den 30 januari 1931 avlåten proposition, nr 56, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att Sollefteå tingslags väghållningsdistrikt må befrias från de förpliktelser, som åvila distriktet enligt en i statsrådsprotokollet omförmäld, mellan distriktet och järnvägsstyrelsen den 26 januari och den 9 februari 1924 träffad överenskommelse angående överlåtelse av gamla järnvägsbron över Ångermanälven vid Forsmo, under förutsättning att distriktet till statens järnvägar avstår den rätt till bron jämte mark för tillfartsvägar, som distriktet enligt berörda överenskommelse äger.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Efter det att den vid Forsmo i Eds socken av Västernorrlands län belägna nya järnvägsbron över Ångermanälven å norra stambanan under år 1912 öppnats för trafik, har riksdagen 1920 medgivit, att den gamla järnvägsbron vid Forsmo finge av järnvägsstyrelsen kostnadsfritt överlätas till Sollefteå tingslags väghållningsdistrikt för att användas såsom landsvägsbro under villkor, att bron vid förefallande behov finge användas som reserv för den nya järnvägsbron samt att de till bron ledande järnvägsbankarna i görligaste mån bibehölles i orubbat skick, varvid riksdagen förutsatte, att vid den blivande överlåtelsen träffades för statens järnvägar och det allmänna betryggande överenskommelse rörande skyldighet för väghållningsdistriktet att för framtiden underhålla bron och till densamma ledande järnvägsbankar.

Därefter träffades mellan järnvägsstyrelsen och väghållningsdistriktet överenskommelse — dagteknad den 26 januari och den 9 februari 1924 — varigenom järnvägsstyrelsen till väghållningsdistriktet dels med full äganderätt överlät gamla järnvägsbron vid Forsmo att användas till landsvägsbro, dels ock avgiftsfritt med nyttjanderätt tills vidare upplät statens järnvägar tillhörig mark, som kunde behöva tagas i anspråk för erforderliga tillfarts-

vägar, allt under villkor bland annat att bron med till densamma ledande bankar skulle av väghållningsdistriktet för framtiden underhållas på betryggande sätt, som kunde av statens järnvägars vederbörande distriktsförvaltning godkännas. Med avseende å underhållet innehöll överenskommelsen vidare bland annat att, innan bron toges i anspråk såsom landsvägsbro, genom väghållningsdistriktets försorg skulle ske fullständig nitundersökning med tillhörande utbyte av lösa nitar ävensom målning av järnöverbyggnaden samt att för framtiden sådan nitundersökning och målning skulle verkställas minst vart nionde år.

Redan innan omförmälda överenskommelse undertecknades anhöll vägstyrelsen, med hänvisning till av de väghållningsskyldiga tidigare fattat beslut om brons övertagande till ombyggnad, hos länsstyrelsen i Västernorrlands län om åläggande för de väghållningsskyldiga att mot erhållande av vanligt stats- och landstingsbidrag utföra ombyggnaden av bron i enlighet med ett i sådant avseende efter vederbörligt förordnande utarbetat förslag.

Länsstyrelsen har genom utslag den 8 mars 1929, däri regeringsrätten genom utslag den 25 februari 1930 ej funnit skäl göra ändring — med hänsyn såväl till av de väghållningsskyldiga å vägstämman fattat beslut att, med ändring av vad tidigare beslutits, hemställa att de väghållningsskyldiga icke måtte åläggas att utföra bron och vägföretaget, som ock till vad eljest i målet förekommit med avseende å nyttan för det allmänna vägväsendet av ombyggnad för landsvägstrafik av bron jämte anordnande av tillfartsvägar — icke funnit skäl förplikta de väghållningsskyldiga att utföra ifrågavarande bro och vägföretag.

Efter det att länsstyrelsens nyssnämnda utslag meddelats, gjorde vägstyrelsen i en till Kungl. Maj:t ställd skrift den 18 april 1929 hemställan, att Kungl. Maj:t måtte befria väghållningsdistriktet från skyldigheten att enligt den med järnvägsstyrelsen träffade överenskommelsen övertaga bron i fråga.

Över denna framställning hava infortrade utlåtanden avgivits av järnvägsstyrelsen, chefen för generalstaben, länsstyrelsen i Västernorrlands län, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt arméförvaltningens fortifikations- och civila departement.

Departementschefen har anfört följande:

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, grundades den mellan väghållningsdistriktet och järnvägsstyrelsen träffade överenskommelsen angående överlåtande på vägdistriktet av den gamla järnvägsbron över Ångermanälven vid Forsmo på den förutsättningen, att bron skulle komma till användning såsom landsvägsbro. Då på grund av ändrade förhållanden denna förutsättning icke blivit uppfylld, synes det mig icke skäligen kunna från statens sida påfordras, att vägdistriktet skall fullgöra den i överenskommelsen stadgade skyldigheten att bestrida underhåll av bron. Detta gäller enligt min mening underhållet såväl för framtiden som för den tid, vilken förflutit efter överenskommelsens ingående. Jag vill alltså för min del tillstyrka ett tillmötesgående av den i ärendet gjorda framställningen om befrielse från fullgörande av förpliktelserna enligt överenskommelsen.

Vid ett beslut i enlighet härmed torde bron böra, åtminstone tillsvidare, övertagas av statens järnvägar. Huruvida bron för framtiden bör, med hän-

syn till militära intressen, bibehållas såsom reserv för den nu använda järnvägsbron vid Forsmo, lärer få bliva beroende av ytterligare utredning, i samband varmed även frågan om sättet för täckande i sådant fall av kostnaderna för brons istandsättande och framtida underhåll torde böra tagas under övervägande. Därest ifrågavarande undersökning skulle giva vid handen, att bron icke bör av nyss angivna skäl bibehållas, lärer det ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om brons borttagande och försäljning. Ehuru enligt inhämtade upplysningar bron befinner sig i sådant skick, att ett istandsättande av densamma, därest den skall bibehållas, icke länge kan uppskjutas, lärer dock under den kortare tid, som kan erfordras för nyssnämnda utredning, kunna anstå med vidtagande av underhållsåtgärder.

Enär frågan om brons överlåtande på vägdistriktet på sin tid avgjorts under medverkan av riksdagen, synes även nu förevarande spörsmål lämpligen böra hänskjutas till riksdagens prövning.

Utskottet, som förutsätter, att beslut om brons borttagande och försäljning icke fattas utan riksdagens hörande, har icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att Sollefteå tingslags väghållningsdistrikt må befrias från de förpliktelser, som åvila distriktet enligt den i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 30 januari 1931 omförmälda, mellan distriktet och järnvägsstyrelsen den 26 januari och den 9 februari 1924 träffade överenskommelsen angående överlåtelse av gamla järnvägsbron över Ångermanälven vid Forsmo, under förutsättning att distriktet till statens järnvägar avstår den rätt till bron jämte mark för tillfartsvägar, som distriktet enligt berörda överenskommelse äger.

Stockholm den 17 mars 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS

Närvarande: Se under utlåtandet nr 46.